URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www revizija. gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ
O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

REGULATORNE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

ZA 2016. GODINU

Broj: 01/02/03-07-16-1-605/17

Sarajevo, juni 2017. godine

SADRŽAJ

I MIŠLJENJE REVIZORA 3

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA 3

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI 4

II KRITERIJI ZA REVIZIJU 6

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI 7

1. Uvod 7

2. Realizacija ranijih preporuka 7

3. Sistem internih kontrola 8

4. Budžet i izvještavanje 11

5. Izvršenje budžeta 11

6. Bilans stanja 12

7. Javne nabavke 12

8. Prihodi 12

9. Komentari 14

Prilozi 14

I MIŠLJENJE REVIZORA

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu (u daljem tekstu: Agencija)** koji obuhvataju: bilans stanja, pregled prihoda, primitaka i finansiranja, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Agencije odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine[1] i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1000–1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji Agencije ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sisteme internih kontrola.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2016. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

[1] U skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, Ured za reviziju u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja Agencije za 2016. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Agencija rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija BiH i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.[2] Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Agencije, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2016. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na:

- pitanje unutrašnje organizacije Agencije (tačka 3. Izvještaja);
- pitanje načina regulisanja dodataka na plaću zaposlenih (tačka 3. Izvještaja).

[2] Novi ISSAI 4000 je usvojen u decembru 2016. godine i zamjenjuje ranije ISSAI 4000, 4100 i 4200.

Sarajevo, 21.06.2017. godine

GENERALNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine provodi reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2016. godinu;
- Zakon o finansiranju institucija BiH;
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti;
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS);
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH;
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. Uvod

Agencija je osnovana u skladu sa Zakonom o komunikacijama[3]. Shodno odredbama navedenog Zakona, Agencija je funkcionalno nezavisna i neprofitna institucija sa statusom pravne osobe prema zakonima Bosne i Hercegovine, koja obavlja svoje dužnosti u skladu sa ciljevima i regulatornim principima koji su navedeni u ovom Zakonu, kao i u skladu sa sektorskim politikama Vijeća ministara BiH.

Članom 3. navedenog Zakona definisano je da je u cilju provođenja ustavnih odredbi u oblasti komunikacija Vijeće ministara BiH nadležno za kreiranje politike, a da je Agencija nadležna za regulisanje oblasti komunikacija. Agencija je nadležna za:

a) regulisanje emiterskih i javnih telekomunikacionih mreža i usluga, uključujući izdavanje dozvola, utvrđivanje cijena, međupovezivanje i definisanje osnovnih uslova za osiguravanje zajedničkih i međunarodnih komunikacionih sredstava i
b) planiranje, koordiniranje, namjenu i dodjelu radiofrekvencijskog spektra.

Tijela Agencije su Vijeće Agencije i generalni direktor.

Vijeće Agencije ima sedam članova koje imenuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na period od četiri godine, s mogućnošću samo još jednog ponovnog imenovanja. Članovi Vijeća Agencije su imenovani u decembru 2013. godine.

Agencijom rukovodi generalni direktor koga predlaže Vijeće Agencije, a potvrđuje Vijeće ministara BiH. Mandat generalnog direktora je četiri godine i može biti ponovo imenovan samo na još jedan mandat. Generalni direktor Agencije je imenovan u aprilu 2016. godine.

Sjedište Agencije je u Sarajevu. Izvan sjedišta su uspostavljeni Regionalni sektor Banja Luka i Regionalni sektor Mostar.

2. Realizacija ranijih preporuka

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Agencije za 2015. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Uvidom u preduzete aktivnosti, te osvrtom na realizaciju datih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

2.1. Realizovane preporuke

- U cilju unapređenja sistema internih kontrola u procesu službenih putovanja preduzete su određene aktivnosti vezane za pravdanje putnih naloga u roku, isplatu akontacija i svrhu putovanja.
- Visina naknade za rad članova Vijeća utvrđena je prema važećim propisima.
- Od septembra 2016. godine smanjeni su izdaci za stručno usavršavanje osoblja.
- Preknjižena su određena potraživanja na odgovarajuće bilansne pozicije.

[3] Službeni glasnik BiH, broj: 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12

2.2. Preporuke čija je realizacija u toku

- U cilju implementacije sistema finansijskog upravljanja i kontrole, u septembru 2016. godine imenovana je radna grupa i službenik za finansijsko upravljanje i kontrolu, ali nisu mapirani procesi, procijenjeni rizici i sl.

2.3. Nerealizovane preporuke

- Nisu okončane aktivnosti vezane za donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u skladu sa odlukama Vijeća ministara BiH.

3. Sistem internih kontrola

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Organizacija i rukovođenje

Unutrašnja organizacija i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji je donesen u julu 2008. godine, od kada je mijenjan i dopunjavan devet puta.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mjesta zaposlenih. Istim su sistematizovana radna mjesta za 168 izvršilaca, a na 31.12.2016. godine u Agenciji je bilo 122 zaposlenih. Budžetom za 2016. godinu planirano je 126 zaposlenih.

Upravni inspektorat Ministarstva pravde BiH je u januaru 2013. godine naložio Agenciji da pribavi saglasnost Vijeća ministara BiH za Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, a što nikada nije izvršeno. Također, institucije Bosne i Hercegovine su bile u obavezi da do kraja aprila 2014. godine okončaju aktivnosti vezane za usklađivanje pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sa odredbama Odluke o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave Bosne i Hercegovine[4] i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine[5], međutim, Agencija ni tokom 2016. godine nije okončala predmetnu aktivnost.

Kada je u pitanju status i način organizacije Agencije, napominjemo da od usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine[6] u 2009. godini Agencija ima status upravne organizacije i da smatra da je takav status neprihvatljiv, iz razloga što je izgubila status uspostavljen Zakonom o komunikacijama, kao posebnim *lex specialis* propisom, te da se ista u vezi s navedenim obraćala izvršnoj i zakonodavnoj vlasti u cilju rješavanja pitanja statusa. Iako Agencija ima status upravne organizacije, zaposleni u Agenciji nemaju status državnih službenika, što u određenoj mjeri ima uticaja na rješavanje pitanja razvrstavanja radnih mjesta i opisa poslova radnih mjesta po novom pravilniku o unutrašnjoj organizaciji koji bi trebao biti usklađen sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH. Podsjećamo da je odredbama člana 43. Zakona o komunikacijama

[4] Službeni glasnik BiH, broj 30/13
[5] Službeni glasnik BiH, broj 30/13 i 67/15
[6] Službeni glasnik BiH, broj: 5/03; 42/03; 26/04; 42/04; 45/06; 88/07; 35/09; 59/09; **103/09**; 87/12; 06/13

propisano da osoblje Agencije ima status državnih službenika, ali da u cilju efikasnog vršenja funkcija Agencije, Vijeće Agencije odlučuje koja mjesta spadaju pod odredbe Zakona o državnoj službi.

Krajem 2016. godine broj zaposlenih osoba iznosio je 122 i manji je za četiri osobe u odnosu na budžetom odobreni broj. Kao osnovni razlog nepopunjavanja radnih mjesta, navedene su aktivnosti na izradi novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Tokom godine, u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH[7], šest osoba je primljeno u radni odnos na neodređeno vrijeme putem javnog konkursa, a četiri osobe su zasnovale radni odnos na određeno vrijeme bez konkursne procedure zbog hitnosti obavljanja posla, prema članu 9. Zakona o radu u institucijama BiH.

Također, izvršeno je unapređenje, odnosno interni premještaj i raspoređivanje, sa pozicije rukovodioca Sektora za finansijsko-računovodstvene poslove na poziciju pomoćnika direktora za pravne, finansijske i opće poslove, bez provođenja konkursne procedure i bez definisanih kriterija, a u skladu sa važećim propisima. Naime, odredbom člana 3. stav (2) Pravilnika o internom premještaju i raspoređivanju zaposlenika u institucijama BiH[8], koji je donesen na osnovu člana 9. Zakona o radu u institucijama BiH, propisano je da o potrebi internog premještaja i raspoređivanja zaposlenika odlučuje rukovodilac organa u okviru potreba rada, a u skladu sa pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, dok je odredbama važećih propisa za državne službenike utvrđena obaveza provođenja internog ili javnog konkursa kada su u pitanju popunjavanja upražnjenih radnih mjesta, odnosno unapređenja zaposlenih.

Neophodno je intenzivirati aktivnosti na uspostavi organizacione strukture prema važećim odlukama Vijeća ministara BiH, odnosno riješiti pitanje statusa Agencije shodno dobrim praksama i standardima vezanim za predmetnu oblast poslovanja.

Ovom prilikom ukazujemo na pitanje obračuna i isplate dodatka na plaću zaposlenih u Agenciji. Naime, odredbama člana 26. stav (1) tačka e) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH[9] propisano je pravo dodatka na plaću za osobe koje obavljaju najsloženije stručne poslove direktno vezane za obavljanje dužnosti regulatora u regulatornim organima, najviše do 50% osnovne plaće. Međutim, Vijeće Agencije je, na prijedlog generalnog direktora, usvojilo Odluku o uslovima i načinu ostvarivanja prava na dodatak na plaću po osnovu obavljanja stručnih poslova direktno vezanih za funkciju regulatora zaposlenih u Regulatornoj agenciji za komunikacije[10], kojom je utvrđeno pravo na dodatak na plaću, u rasponu od 10 do 50% na neto plaću, za sva radna mjesta sa visokom stručnom spremom (npr. pomoćnik direktora za pravne, finansijske i opće poslove 50%, rukovodilac sektora za odnose s javnošću 50%).

Nadalje, napominjemo da predmetnom Odlukom nisu definisani jasni kriteriji za utvrđivanje procenta dodatka (npr. rukovodilac Sektora za pravne poslove 50%, a rukovodilac Sektora za finansijsko-računovodstvene poslove 35% ili šef Odsjeka za budžet, ekonomske analize i naplatu potraživanja 30%, šef Odsjeka za interkonekciju 25%, šef Odsjeka za računovodstvo i platni promet 20%), a što u određenim slučajevima utiče i na strukturu platnih razreda (npr. šef Odsjeka za regulaciju tržišta 30%, stručni savjetnik za regulaciju tržišta 40%, viši stručni saradnik za regulaciju tržišta 50% ili stručni savjetnik za licenciranje telekomunikacionih mreža i usluga 40%, a viši stručni saradnik za licenciranje telekomunikacionih mreža i usluga 50%).

[7] Službeni glasnik BiH, broj: 26/04, 7/05, 48/05, 60/10 i 32/13
[8] Službeni glasnik BiH, broj: 19/12 i 49/13
[9] Službeni glasnik BiH, broj: 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15,16/16, 94/16
[10] Službeni glasnik BiH, broj: 105/08, 87/09, 28/10, 40/10, 85/10, 95/10, 17/12 i 93/12

Također, konstatovano je da je važeća Odluka više puta mijenjana i dopunjavana, što predstavlja određeni rizik za dosljednu primjenu odredaba iste.

Uvažavajući vremensku distancu u kojoj je Odluka o dodacima na plaću donesena, smatramo da je neophodno preispitati odredbe iste u cilju usklađivanja odredaba svih relevantnih propisa kojima se utvrđuje predmetno pravo i u cilju definisanja jasnih kriterija na osnovu kojih se utvrđuju prava na isplate zaposlenim, s obzirom na to da se radi o javnoj instituciji koja se finansira javnim sredstvima.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole nije u cijelosti implementiran u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Agencija je popunila obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2016. godinu i isti dostavila Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH. U Izvještaju je navedeno da je imenovana osoba i radna grupa za finansijsko upravljanje i kontrolu, ali da nisu mapirani poslovni procesi, procijenjeni rizici itd.

Neophodno je uspostaviti sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu s važećim propisima.

Postupcima revizije uočili smo ***slabosti sistema internih kontrola*** u određenim procesima, te je, u cilju unapređenja sistema internih kontrola neophodno: ažurirati CIPS prijave u cilju preciznih evidencija o mjestu prebivališta korisnika naknada za prijevoz; obratiti pažnju na agendu uz pozivno pismo organizatora pri obračunu dnevnica za službena putovanja u inostranstvu, s obzirom na to da su u istoj navedene pojedinosti oko troškova prijevoza, smještaja, ishrane, a što je osnova za obračun troškova; istražiti tržište u širem okruženju u cilju procjene funkcionalnosti i isplativosti trenutnog načina nabavke usluga tekućeg održavanja mreža radiomonitoring stanica u Bosni i Hercegovini, s obzirom na to da smatramo da nije učinkovito provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja u kontinuitetu od 2012. do 2016. godine za održavanje opreme kojoj je u određenom dijelu istekao garantni rok, jer je ista nabavljana u etapama od 2004. godine.

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH[11] i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH[12], Jedinica interne revizije **Ministarstva komunikacija i prometa BiH** bi trebala obavljati internu reviziju u Agenciji. Ministarstvo nije uspostavilo jedinicu interne revizije.

[11] Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12
[12] Službeni glasnik BiH, broj 49/12

4. Budžet i izvještavanje

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2016. godinu[13], Agenciji su odobrena sredstva u iznosu od 6.785.000 KM (tekući izdaci 6.255.000 KM i kapitalni izdaci 530.000 KM).

Odlukom Vijeća ministara BiH[14] o korištenju akumulisanog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine Agenciji su odobrena sredstva u iznosu od 800.000 KM za "Projekat izrade metodologije za uvođenje računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva za operatore sa značajnom tržišnom snagom u periodu 2016–2018. godina". U finansijskim izvještajima Agencije iskazan je korigovani budžet u ukupnom iznosu od 7.585.000 KM. U toku godine nije bilo promjene strukture budžeta u odnosu na strukturu odobrenu Zakonom.

Godišnji finansijski izvještaj za 2016. godinu Agencija je sačinila i dostavila nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Također, Godišnji izvještaj o realizaciji Plana i programa rada Agencije za 2016. godinu dostupan je na web stranici Agencije www.rak.ba.

5. Izvršenje budžeta

U Godišnjem finansijskom izvještaju Agencije za 2016. godinu, iskazani su rashodi u iznosu od 5.567.464 KM, što u odnosu na raspoloživi budžet, u iznosu od 7.585.000 KM predstavlja ostvarenje od 73%. Nerealizovana sredstva u iznosu od 2.017.536 KM najvećim dijelom odnose se na sredstva "Projekta izrade metodologije za uvođenje računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva za operatore sa značajnom tržišnom snagom u periodu 2016–2018. godina", sredstva za nabavku specijalizovane monitoring opreme i sredstva za plaće i naknade zaposlenih.

Značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (3.915.177 KM), naknade zaposlenih (331.211 KM), putne troškove (277.322 KM), izdatke za tekuće održavanje (242.605 KM), ugovorene usluge (269.333 KM) i nabavku opreme (151.017 KM).

Pregled rashoda budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 3.915.177 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 2.276.912 KM, a porezi i doprinosi 1.638.265 KM. Prosječan broj zaposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Agenciji iznosio je 120.

Ukupno realizovani izdaci za naknade zaposlenih sa 31.12.2016. godine iznose 331.211 KM. Značajniji iznosi odnose se na naknade za topli obrok tokom rada (143.940 KM), prijevoz s posla i na posao (75.962 KM), regres za godišnji odmor (36.000 KM) i jubilarne nagrade (22.825 KM).

Ukupno realizovani izdaci za putne troškove sa 31.12.2016. godine iznose 277.372 KM. Od toga putni troškovi u zemlji iznose 40.157 KM, a putni troškovi u inostranstvu 237.165 KM.

[13] Službeni glasnik BiH, broj 101/15
[14] VM broj 155/16 od 7. jula 2016. godine

Ukupni izdaci za tekuće održavanje iznose 242.605 KM. Vrijednosno najznačajniji izdatak (128.503 KM) je evidentiran na osnovu ugovora o tekućem održavanju mreže radiomonitoring stanica u Bosni i Hercegovini.

Ugovorene usluge su realizovane u ukupnom iznosu od 269.333 KM u okviru kojih su evidentirani izdaci za rad upravnog i nadzornog odbora (39.583 KM), ugovore o djelu (36.739 KM), otpis nenaplativih potraživanja (33.930 KM), stručne usluge (28.311 KM), usluge stručnog obrazovanja (23.688 KM), itd.

6. Bilans stanja

Aktiva Agencije se odnosi na gotovinu, kratkoročna potraživanja i zalihe (14.974.634 KM) i stalna sredstva iskazana po sadašnjoj vrijednosti (7.830.922 KM). Pasiva se odnosi na kratkoročne tekuće obaveze i razgraničenja (1.320.276 KM) i izvore sredstava (7.831.492 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

U okviru pozicije kratkoročne tekuće obaveze iskazane su obaveze prema dobavljačima (190.173 KM), obaveze prema zaposlenima (406.636 KM) i kratkoročna razgraničenja (723.467 KM). Obaveze prema dobavljačima i prema zaposlenima su izmirene u 2017. godini. Kratkoročna razgraničenja se odnose na razgraničene prihode (637.963 KM) i na razgraničene rashode za nabavku roba i usluga (85.504 KM).

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na 31.12.2016. godine. Popisom nisu konstatovane razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja.

7. Javne nabavke

Agencija je donijela Plan javnih nabavki za 2016. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama. Prema prezentovanim podacima, u 2016. godini, zaključeni su ugovori o javnim nabavkama u iznosu od 696.647 KM. Značajni postupci nabavki odnose se na nabavku usluga tekućeg održavanja mreže radiomonitoring stanica (125.024 KM), usluga izdavanja aviokarata (115.000 KM), nabavku računarske opreme (58.289 KM), vozila (49.998 KM), uredskog materijala (41.339 KM), goriva (34.515 KM) itd.

8. Prihodi

U Godišnjem finansijskom izvještaju Agencije za 2016. godinu, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 11.272.714 KM. Strukturu prihoda i primitaka čine: naknade za dozvole (11.243.231 KM), administrativne takse (6.678 KM), ostali prihodi od imovine (3.263 KM), ostali prihodi (3.196 KM), novčane kazne (1.965 KM) i kapitalni primici (14.381 KM).

Naknade za dozvole (operatora fiksne telefonije i mobilnih komunikacija, blokove brojeva u fiksnoj telefoniji i mobilnoj mreži, emitovanje, distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija itd.) se obračunavaju prema pravilima koje je usvojilo Vijeće Agencije. Ove naknade se uplaćuju na transakcijski račun Agencije i evidentiraju u okviru Glavne knjige Agencije.

Ostvareni prihodi i rashodi Agencije čine osnovu za **obračun viška prihoda nad rashodima Agencije**. Prema podacima Agencije, u tekućoj godini su ostvareni prihodi u iznosu od 11.264.071 KM[15] i rashodi u iznosu od 5.556.137 KM[16], što predstavlja osnovu za obračun viška prihoda nad rashodima u iznosu od 5.707.934 KM.

Odluke o korištenju akumulisanog viška prihoda nad rashodima Agencije donosi Vijeće ministara BiH shodno odredbama člana 9. Zakona o finansiranju institucija BiH[17] i člana 44. stav 1. Zakon o komunikacijama. Također, na osnovu navedenih odluka, Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa BiH, donosi odluke o upotrebi sredstava. Napominjemo da predmetne odluke ne sadrže podatke o raspodjeli ostvarenog viška prihoda nad rashodima fiskalne godine, nego se donose za određene periode koji ne korespondiraju sa fiskalnom godinom. Agencija, Ministarstvo finansija i trezora BiH i Ministarstvo komunikacija i prometa BiH su zaduženi za praćenje realizacije odluka i izvještavanje nadležnih organa o predmetnom pitanju.

Pored navedenih prihoda, a na osnovu Odluke o naknadi za korištenje radiofrekventnog spektra u Bosni i Hercegovini[18], Agencija vrši obračun predmetne naknade putem izdatih faktura i prati plaćanje istih, te preduzima propisane postupke u slučaju neplaćanja naknada. Sredstva ostvarena naplatom ovih naknada predstavljaju izvorne prihode Budžeta institucija Bosne i Hercegovine koji se evidentiraju u okviru Glavne knjige trezora.

Također, Agencija je zadužena za evidentiranje i prikupljanje sredstava po osnovu izrečenih novčanih kazni zbog kršenja Kodeksa za emitovanje i Općih uslova dozvola. Prikupljena sredstva po ovom osnovu se preusmjeravaju na jedinstven račun trezora i evidentiraju kao prihodi u okviru Glavne knjige trezora.

[15] Ukupno ostvareni prihodi iskazani u finansijskim izvještajima (11.272.714 KM) umanjeni za administrativne takse (6.678 KM) i novčane kazne (1.965 KM) koje predstavljaju direktne prihode Jedinstvenog računa trezora.

[16] Ukupno ostvareni rashodi iskazani u finansijskim izvještajima (5.567.464 KM) umanjeni za rashode (11.327 KM) koji su finansirani sredstvima odobrenim iz viška prihoda nad rashodima Agencije.

[17] Službeni glasnik BiH, broj: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

[18] Službeni glasnik BiH, broj 15/14

9. Komentari

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2016. godinu. U komentarima su data detaljna obrazloženja na dio nalaza vezanih za isplatu dodatka na plaću zaposlenih u Agenciji i prezentovane informacije o planiranim aktivnostima po predmetnom pitanju u 2017. godini, dok na preostali dio teksta nije bilo komentara. Smatramo da su dostavljeni komentari potvrda naših nalaza, te stoga ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2016. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Mirsada Sijamić, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Miro Galić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Osman Paćuka, revizor, v.r.

Ivana Jurčević, revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2016. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2016. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2016. godinu

Naziv institucije: Regulatorna agencija za komunikacije BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	**6.255.000**	**0**	**6.255.000**	**5.393.880**	**86**
Bruto plaće i naknade	4.122.000		4.122.000	3.915.177	**95**
Naknade troškova zaposlenih	412.000		412.000	331.211	**80**
Putni troškovi	395.000		395.000	277.322	**70**
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	120.000		120.000	83.232	**69**
Izdaci za energiju i kom. usluge	145.000		145.000	95.801	**66**
Nabavka materijala	95.000		95.000	33.286	**35**
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	60.000		60.000	35.031	**58**
Unajmljivanje imovine i opreme	69.000		69.000	65.176	**94**
Izdaci za tekuće održavanje	350.000		350.000	242.605	**69**
Izdaci za osiguranje	95.000		95.000	45.706	**48**
Ugovorene i druge posebne usluge	392.000		392.000	269.333	**69**
2. Kapitalni izdaci	**530.000**	**-**	**530.000**	**162.257**	**31**
Nabavka zemljišta	-		-	-	**-**
Nabavka građevina	-		-	-	**-**
Nabavka opreme	500.000		500.000	151.017	**30**
Nabavka ostalih stalnih sredstava	30.000		30.000	11.240	**37**
Rekonstrukcija i invest. održavanje	-		-	-	**-**
3. Program posebne namjene	**-**	**800.000**	**800.000**	**11.327**	**1**
Projekat izrade metodologije za uvođenje računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva za operatore sa značajnom tržišnom snagom		**800.000**	800.000	**11.327**	**1**
	-	-	-	-	**-**
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	-		-	-	**-**
5. Novčane donacije	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	-	-	-	-	**-**
Ukupno (1+2+3+4+5)	**6.785.000**	**800.000**	**7.585.000**	**5.567.464**	**73**

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2017. godine.

Direktor:

Predrag Kovač

Bilans stanja na 31.12.2016. godine

Naziv institucije: Regulatorna agencija za komunikacije BiH

Tabela II

Opis	31.12.2015.	31.12.2016.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1.Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	**14.069.057**	**14.974.634**	**106**
Novčana sredstva	12.967.846	14.285.700	**110**
Kratkoročna potraživanja	1.081.483	665.974	**62**
Kratkoročni plasmani	-	-	**-**
Interni finansijski odnosi	-	-	**-**
Zalihe	-	-	**-**
Kratkoročna razgraničenja	19.728	22.960	**116**
2. Stalna sredstva	**8.785.719**	**7.830.922**	**89**
Stalna sredstva	27.226.005	25.840.458	**95**
Ispravka vrijednosti	18.440.286	18.009.536	**98**
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	8.785.719	7.830.922	**89**
Dugoročni plasmani	-	-	**-**
Dugoročna razgraničenja	-	-	**-**
UKUPNO AKTIVA (1+2)	**22.854.776**	**22.805.556**	**100**

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	**1.656.967**	**1.320.276**	**80**
Kratkoročne tekuće obaveze	171.634	190.173	111
Kratkoročni krediti i zajmovi	-	-	-
Obaveze prema radnicima	392.781	406.636	104
Interni finansijski odnosi	-	-	-
Kratkoročna razgraničenja	1.092.552	723.467	66
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	**-**	**-**	-
Dugoročni krediti i zajmovi	-	-	-
Ostale dugoročne obaveze	-	-	-
Dugoročna razgraničenja	-	-	-
5. Izvori sredstava	**8.789.254**	**7.831.492**	89
Izvori sredstava	8.789.254	7.831.492	89
Ostali izvori sredstava	-	-	-
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	-	-	-

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	**10.446.221**	**9.151.768**	**88**

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo dana 28.02. 2017. godine

Direktor:

_____

Predrag Kovač

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Regulatorne agencije za komunikacije BiH** (u daljem tekstu: Agencija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2016. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj: 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2016. godinu (Službeni glasnik BiH broj 101/15) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 28.02.2017. godine

Direktor:

Predrag Kovač